

NÕUKOGU OTSUS (ÜVJP) 2022/2444,**12. detsember 2022,****mis käsitleb Euroopa Liidu sõjalist partnerlusmissiooni Nigeris (EUMPM Niger)**

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu lepingut, eriti selle artikli 42 lõiget 4 ja artikli 43 lõiget 2,

võttes arvesse liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja ettepanekut

ning arvestades järgmist:

- (1) Nõukogu määras oma 16. aprilli 2021. aasta järeldestes kindlaks Sahelit käsitleva Euroopa Liidu integreeritud strateegia. Nõukogu väljendas eelkõige muret selle pärast, et ebakindluse järkjärguline suurenemine ja selle mõju, mille tõttu kannatab esmajoones tsiviilelanikkond, on halvendanud seda mitmest kriisist mõjutatud olukorda, millel on piirkonnas ennenägematud humanitaartagajärjed, sealhulgas riigisiseste põgenike, pagulaste ja sundümberasustatud inimeste arvu suurenemine, samuti kuritarvituste ning kogukondadevaheliste ja -siseste pingete suurenemine, praeguste toidu- ja toitumislase kindlustamatusega seotud kriiside sagenemine, tervisega seotud vajaduste suurenemine ning raskused riiklike teenuste pakkumisel kriisipiirkondades, ja tunnistas, et ebastabiilsus põhjustab ebaseaduslikku rännet. Nõukogu rõhutas samuti, et liit aitab jätkuvalt kaasa suutlikkuse suurendamisele kaitse- ja julgeolekuvaldkonnas, mobiliseerides ühise välis- ja julgeolekupoliitika (ÜJKP) missioone. Nõukogu toonitas, et inimõiguste, sealhulgas soolise võrdõiguslikkuse austamine ja edendamine ning üksikisiku kaitsmine tema puutumatuses igasuguse kahjustamise eest jäävad liidu tegevuse keskmesse kõigis tema tegevusvaldkondades Saheli piirkonnas.
- (2) Poliitika- ja julgeolekukomitee (PJK) leidis 30. juunil 2022 ÜJKP missioonide EUTM Mali ja EUCAP Sahel Mali tervikliku strateegilise läbivaatamise lõpetamisel, et Nigerile vajaliku toetuse andmiseks oleks asjakohane luua spetsiaalne sõjaline ÜJKP missioon koostöös Euroopa rahutagamisrahastu abimeetmega.
- (3) 18. juulil 2022 löi nõukogu Euroopa rahutagamisrahastu raames abimeetme Nigeri relvajõudude toetamiseks. Eelkõige toetatakse abimeetmega relvajõudude tehnikute koolituskeskuse loomist.
- (4) 30. novembri 2022. aasta kirjaga palus Nigeri Vabariigi välisasjade ja koostöö minister liidul siirda Nigerisse ÜJKP sõjaline partnerlusmissioon, et aidata kaasa Nigeri relvajõudude sõjalise võimsuse suurendamisele, eesmärgiga toetada Nigerit võitluses terroristlike relvastatud rühmituste vastu kooskõlas inimõigustealase õiguse ja rahvusvahelise humanitaarõigusega.
- (5) Nõukogu kiitis 12. detsembril 2022 heaks kriisiohjekonseptsiiooni võimaliku ÜJKP sõjalise partnerlusmissiooni jaoks Nigeris, et toetada Nigeri suutlikkuse suurendamise kava rakendamist, toetades relvajõudude tehnikute koolituskeskuse loomist koostöös 18. juulil 2022 vastu võetud abimeetmega, pakkudes taotluse korral erivaljaõpet Nigeri relvajõudude spetsialistidele ning toetades uue side- ja juhtimistoe pataljoni loomist. Nimetatud missioon tuleks luua.
- (6) PJK peaks nõukogu ning liidu ühise välis- ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja (edaspidi „kõrge esindaja“) vastutusel teostama poliitilist kontrolli Nigeris läbiviidava ÜJKP sõjalise partnerlusmissiooni üle, andma selle jaoks strateegilisi suuniseid ning tegema asjakohaseid otsuseid kooskõlas Euroopa Liidu lepingu (ELi leping) artikli 38 kolmanda lõiguga.
- (7) On vaja pidada läbirääkimisi rahvusvaheliste kokkulepete üle, mis käsitlevad ELi juhivate üksuste ja isikkoosseisu staatust Nigeris ning kolmandate riikide osalemist missioonil, ning nimetatud kokkulepped sõlmida.

- (8) Vastavalt ELi lepingu artikli 41 lõikele 2 ja kooskõlas nõukogu otsusega (ÜVJP) 2021/509 (millega luuakse Euroopa rahutagamisrahastu) ⁽¹⁾ katavad liikmesriigid käesolevast otsusest tulenevad sõjalise või kaitsepoliitilise tähendusega tegevuskulud,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Missioon

- Liit viib Nigeris läbi sõjalise partnerlusmissiooni (EUMPM Niger), et toetada Nigerit kooskõlas inimõigustealase õiguse ja rahvusvahelise humanitaarõigusega võitluses terroristlike relvastatud rühmituste vastu.
- EUMPM Nigeri strateegiline eesmärk on toetada Nigeri relvajõudude suutlikkuse suurendamist, parandada nende võimet ohjeldada terroristlikest relvastatud rühmitustest tulenevat ohtu, kaitsta Nigeri elanikkonda ning tagada ohutu ja turvaline keskkond.
- Sel eesmärgil toetatakse EUMPM Nigeriga:
  - relvajõudude tehnikute koolituskeskuse loomist ja ülesehitamist, pakkudes nõu ja väljaõpet, sealhulgas juhendajatele;
  - Nigeri relvajõudude võimearendust, pakkudes nõudluspõhist eriväljaõpet;
  - side- ja juhtimistoe pataljoni loomist ja ülesehitamist, õpetades välja ja juhendades selle üksusi, spetsialiste ja käsuliini, võimaldades seega selle hilisemat siirmist Nigeri operatsioonide toetuseks kooskõlas inimõigustealase õiguse ja rahvusvahelise humanitaarõigusega.
- Rahvusvaheline humanitaarõigus, inimõigused ja soolise võrdõiguslikkuse põhimõte, tsiviilisikute kaitse ning tegevuskavad naise, rahu ja julgeolekut käsitleva ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsiooni 1325 (2000), noorte, rahu ja julgeolekut käsitleva ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsiooni 2250 (2015) ning relvakonfliktidest mõjutatud lapsi käsitleva ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsiooni 1612 (2005) alusel integreeritakse täielikult EUMPM Nigeri strateegilisse ja operatiivsesse planeerimisse, tegevusse ja aruandlusse ning neid võetakse selles eelnevalt arvesse.
- Lisaks hõlbustab EUMPM Niger Euroopa rahutagamisrahastu raames Nigerile antava abi andmist seoses relvajõudude tehnikute koolituskeskusega ja, kui nõukogu otsustab vajaliku abimeetme andmise üle, valitud side- ja juhtimistoe pataljoniga. Missiooni tegevust koordineeritakse varustuse õigeaegse andmisega Euroopa rahutagamisrahastu kaudu.

Artikkel 2

ELi missiooni ülema nimetamine

EUMPM Nigeri missiooni ülem on sõjaliste missioonide plaanamise ja juhtimise teenistuse (MPCC) direktor.

Artikkel 3

Missiooni peakorteri määramine

- MPCC on paikne sõjalise strateegilise tasandi juhtimis- ja kontrollstruktuur väljaspool operatsioonitandrit. See vastutab EUMPM Nigeri operatiivplaanamise ja juhtimise eest.
- EUMPM Nigeri vägede peakorter asub Nigeris ja see tegutseb ELi missiooni vägede juhataja juhtimise all.

⁽¹⁾ Nõukogu 22. märtsi 2021. aasta otsus (ÜVJP) 2021/509, millega luuakse Euroopa rahutagamisrahastu ja tunnistatakse kehtetuks otsus (ÜVJP) 2015/528 (ELT L 102, 24.3.2021, lk 14).

3. Missiooni vägede peakorterit Brüsselis asuv tugiüksus lisatakse MPCC koosseisu, kuni MPCC on saavutanud täieliku tegevusvõime.

Artikkel 4

EUMPM Nigeri plaanimine ja käivitamine

Otsuse EUMPM Nigeri käivitamise kohta võtab pärast missiooni plaani ja jõukasutusreeglite heakskiitmist vastu nõukogu.

Artikkel 5

Poliitiline kontroll ja strateegiline juhtimine

1. PJK teostab nõukogu ja kõrge esindaja vastutusel EUMPM Nigeri poliitilist kontrolli ja strateegilist juhtimist. Nõukogu volitab käesolevaga PJKd tegema kooskõlas ELi lepingu artikliga 38 asjakohaseid otsuseid. Kõnealune volitus hõlmab õigust teha muudatusi plaanimisdokumentidesse, sealhulgas missiooni plaani ja käsuliini. Samuti hõlmab see õigust võtta vastu tulevaste ELi missiooni vägede juhatajate nimetamist käsitlevad otsused. Otsustusõigus EUMPM Nigeri eesmärkide kindlaksmääramise ja EUMPM Nigeri lõpetamise üle jääb nõukogule.
2. PJK annab nõukogule korrapäraselt aru.
3. PJK saab ELi sõjalise komitee (ELSK) esimehelt korrapäraselt aruandeid EUMPM Nigeri läbiviimise kohta. PJK võib asjakohasel juhul kutsuda ELi missiooni ülema ja ELi missiooni vägede juhataja oma koosolekutele.

Artikkel 6

Sõjaline juhtimine

1. ELSK jälgib ELi missiooni ülema vastutusel läbiviidava EUMPM Nigeri nõuetekohast elluviimist.
2. ELSK saab ELi missiooni ülemalt korrapäraselt aruandeid. ELSK võib asjakohasel juhul kutsuda ELi missiooni ülema ja ELi missiooni vägede juhataja oma koosolekutele.
3. ELi missiooni ülema peamine kontaktisik on ELSK esimees.

Artikkel 7

Liidu tegevuse sidusus ja koordineerimine

1. Kõrge esindaja tagab käesoleva otsuse rakendamise ja selle kooskõla liidu välistegevuse kui tervikuna, sealhulgas liidu arenguprogrammide ja tema antava humanitaarabi programmidega.
2. Ilma et see piiraks käsuliini kohaldamist ning PJK poliitilist kontrolli ja strateegilist juhtimist, saab ELi missiooni vägede juhataja liidu Nigeri delegatsiooni juhilt kohapealset olukorda käsitlevaid poliitilisi juhiseid.
3. EUMPM Niger koordineerib tihedas koostöös EUCAP Sahel Nigeriga asjakohaseid pädevusvaldkondi, et aidata kaasa EUCAP Sahel Nigeri, EUMPM Nigeri ja Nigeri julgeoleku- ja kaitsejõudude koostegutsemisvõimele.
4. Lisaks koordineerib EUMPM Niger oma tegevust liikmesriikide käimasolevate või tulevaste kahepoolsete algatuste, pingutuste ja tegevustega Nigeris ja asjakohasel juhul sarnaselt meelestatud partneritega, kes toetavad Nigeri relvajõudude suutlikkuse suurendamise kava.

*Artikkel 8***Kolmandate riikide osalemine**

1. Ilma et see piiraks liidu sõltumatust otsuste tegemisel ja selle ühtset institutsioonilist raamistikku ning kooskõlas Euroopa Ülemkogu asjakohaste suunistega, võib kolmandaid riike kutsuda EUMPM Nigeris osalema.
2. Nõukogu volitab käesolevaga PJKd kutsuma kolmandaid riike osalema ning tegema ELi missiooni ülema, kes konsulteerib ELi missiooni vägede juhatajaga, ja ELSK soovitusel asjakohaseid otsuseid pakutava osaluse vastuvõtmise kohta.
3. Kolmandate riikide osalemist käsitlev üksikasjalik kord kehtestatakse lepingutega, mis sõlmitakse lähtuvalt ELi lepingu artiklist 37 ja vastavalt ELi toimimise lepingu artiklis 218 sätestatud menetlusele. Kui liit ja kolmas riik on sõlminud lepingu, millega kehtestatakse raamistik kõnealuse kolmanda riigi osalemiseks liidu kriisiohjemiisioonidel, kehtivad sellise lepingu sätted samuti EUMPM Nigeri kontekstis.
4. Kolmandatel riikidel, kes annavad EUMPM Nigerile märkimisväärse sõjalise panuse, on EUMPM Nigeri igapäevase haldamise osas samad õigused ja kohustused kui EUMPM Nigeris osalevatel liikmesriikidel.
5. Juhul kui kolmandad riigid annavad märkimisväärse sõjalise panuse, volitab nõukogu käesolevaga PJKd tegema asjakohaseid otsuseid panustajate komitee loomiseks.

*Artikkel 9***ELi juhitava isikkoosseisu staatus**

ELi juhitavate üksuste ja isikkoosseisu staatust, sealhulgas privileege, immunitete ja täiendavaid tagatisi, mida on vaja nende ülesannete täitmiseks ja tegevuse sujuvaks läbiviimiseks, käsitletakse lepingus, mis sõlmitakse lähtuvalt ELi lepingu artiklist 37 ja vastavalt ELi toimimise lepingu artiklis 218 sätestatud menetlusele.

*Artikkel 10***Rahastamiskord**

1. EUMPM Nigeri ühiseid kulusid hallatakse otsuse (ÜVJP) 2021/509 kohaselt.
2. EUMPM Nigeri ühiste kulude lähtesumma kolmeks aastaks pärast käesoleva otsuse vastuvõtmise kuupäeva on 27,3 miljonit eurot. Otsuse (ÜVJP) 2021/509 artikli 51 lõikes 2 osutatud lähtesumma jaguneb protsentuaalselt järgmiselt: 15 % kulukohustuste ja 10 % maksete jaoks.

*Artikkel 11***Projektiüksus**

1. EUMPM Nigeril võib olla projektiüksus projektide kindlaksmääramiseks ja rakendamiseks. EUMPM Nigeri volitustega seotud valdkondades ja oma eesmärkide toetamiseks koordineerib EUMPM Niger asjakohasel juhul liikmesriikide ja kolmandate riikide poolt nende vastutusel läbiviidavaid projekte, hõlbustab nende läbiviimist ja annab nendega seoses nõu.
2. Kui lõikest 3 ei tulene teisiti, on ELi missiooni ülem volitatud taotlema liikmesriikide või kolmandate riikide rahalist panust, et rakendada projekte, mis täiendavad EUMPM Nigeri teisi tegevusi ja on nendega kooskõlas. Sellisel juhul sõlmib ELi missiooni ülem kõnealuste liikmesriikide või kolmandate riikidega kokkuleppe, millega reguleeritakse eelkõige erikorda seoses kolmandate osapoolte esitatud kaebuste lahendamise, mis puudutavad kahju, mida ELi missiooni ülem on põhjastanud oma tegevuse või tegevusetusega nendelt liikmesriikidelt või kolmandatelt riikidelt saadud vahendite kasutamisel.

3. Ühelgi juhul ei saa panustavad liikmesriigid või kolmandad riigid pidada liitu või kõrget esindajat vastutavaks ELi missiooni ülema tegevuse või tegevusetuse eest nendelt liikmesriikidelt või kolmandatelt riikidelt saadud vahendite kasutamisel.
4. Projektiüksusele kolmandate riikide poolt antava rahalise toetuse vastuvõtmise eelduseks on selle heakskiitmine PJK poolt.

Artikkel 12

Teabe avaldamine

1. Kõrgel esindajal on volitus avaldada kooskõlas nõukogu otsusega 2013/488/EL, ⁽²⁾ millega kehtestatakse ELi salastatud teabe kaitseks vajalikud julgeolekueeskirjad, käesoleva otsusega ühinenud kolmandatele riikidele asjakohastel juhtudel ja vastavalt EUMPM Nigeri vajadustele EUMPM Nigeri eesmärkidel koostatud ELi salastatud teavet:
  - a) kuni tasemeni, mis on sätestatud liidu ja asjaomase kolmanda riigi vahel sõlmitud kohaldatavas salastatud teabe kaitse lepingus, või
  - b) muudel juhtudel kuni tasemeni „CONFIDENTIEL UE/EU CONFIDENTIAL“.
2. Konkreetse ja vahetu operatiivvajaduse korral on kõrgel esindajal ka volitus avaldada kooskõlas otsusega 2013/488/EL Nigerile EUMPM Nigeri eesmärkidel koostatud ELi salastatud teavet kuni tasemeni „RESTREINT UE/EU RESTRICTED“. Selle jaoks sõlmitakse asjakohased kokkulepped kõrge esindaja ja Nigeri pädevate asutuste vahel.
3. Kõrgel esindajal on volitus avaldada käesoleva otsusega ühinenud kolmandatele riikidele ELi salastamata dokumente, mis on seotud EUMPM Nigerit käsitlevate nõukogu aruteludega, mille suhtes kehtib vastavalt nõukogu kodukorra artikli 6 lõikele 1 ametisaladuse hoidmise kohustus ⁽³⁾.
4. Kõrge esindaja võib lõigetes 1–3 osutatud volitused ning samuti volituse sõlmida lõikes 2 osutatud kokkuleppeid delegeerida Euroopa välis teenistuse töötajatele ja/või ELi missiooni ülemale ja/või ELi missiooni vägede juhatajale.

Artikkel 13

Jõustumine ja lõpetamine

1. Käesolev otsus jõustub selle vastuvõtmise päeval.
2. EUMPM Niger lõpeb kolm aastat pärast käesoleva otsuse vastuvõtmise kuupäeva.
3. Käesolev otsus tunnistatakse kehtetuks alates missiooni vägede peakorteri sulgemise kuupäevast kooskõlas EUMPM Nigeri lõpetamiseks heakskiidetud kavadega ning ilma, et see mõjutaks otsuses (ÜVJP) 2021/509 sätestatud EUMPM Nigeri raamatupidamisaruannete auditeerimist ja esitamist käsitlevaid menetlusi.

Brüssel, 12. detsember 2022

Nõukogu nimel
eesistuja

J. BORRELL FONTELLES

⁽²⁾ Nõukogu 23. septembri 2013. aasta otsus 2013/488/EL ELi salastatud teabe kaitseks vajalike julgeolekueeskirjade kohta (ELT L 274, 15.10.2013, lk 1).

⁽³⁾ Nõukogu 1. detsembri 2009. aasta otsus 2009/937/EL, millega võetakse vastu nõukogu kodukord (ELT L 325, 11.12.2009, lk 35).